

เกษตรผสมผสานกลางสวนยาง ลบความเชื่อ...ปลูกกาแฟคั้นไม่ได้

ทฤษฎีเกษตรผสมผสานของในหลวงรัชกาลที่ 9 เน้นในความหลากหลาย มีพืชผลขายไม่ขาดมือ ไม่เพียงทำให้เกษตรกรมีรายได้สม่ำเสมอ ยังได้สร้างสิ่งแปลกใหม่ให้เกิดขึ้นกับวงการเกษตร...เกิดกับสวนยางของสมจิตร บรรณจักร์ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ปลูกกาแฟคั้นยาง แม้จะไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นที่แรกในประเทศ เก็บผลผลิตขายได้สำเร็จ

“ส่วนตัวชอบทำเกษตร ปี 2542 จึงลาออกจากราชการมาทำเองอย่างจริงจังจับบนที่ดิน 60 ไร่ เริ่มจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ลิ้นจี่ ส้ม ต่อมาผลผลิตราคาตกต่ำ ประกอบกับมีโครงการยาง 1 ล้านไร่ เลยแบ่งพื้นที่ประมาณ 30 ไร่ ลองปลูกยาง แต่ระหว่างรอยางได้อายุกรี๊ดได้ จึงนำเอาทฤษฎีเกษตรผสมผสานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ ทั้งขุดบ่อเก็บกักน้ำ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ไข่ ปลูกไม้ผล ต้นสัก รวมถึงกาแฟ”

สมจิตร บรรณจักร์ บอกถึงที่มาของการปลูกยางก่อนหันมาทำเกษตรผสมผสาน...หลังเข้าร่วมโครงการยาง 1 ล้านไร่ ได้รับยางมา 2,500 ต้น ซื้อเพิ่มอีก 2,000 ต้น แบ่งพื้นที่ 10 ไร่ ทำโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่ 20,000 ตัว ที่ดินอีก 10 ไร่ ปลูกต้นสัก ต่อมาขุดบ่อ 8 ไร่ เพื่อใช้กักเก็บน้ำและเลี้ยงปลาหลากหลายชนิดราว 100,000 ตัว ส่วนที่เหลือปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง และเป็นที่อยู่อาศัย

2 ปีที่แล้วได้รับคำแนะนำจากเพื่อนให้ลองปลูกกาแฟอาราบิก้า ปรับปรุงสายพันธุ์โดย ม.แม่โจ้ คั้นในสวนยาง ทดลองปลูกไปกว่า 4,000 ต้น ปลูกในระยะห่างจากยาง 2 เมตร ตอนแรกก็ไม่ได้คิดว่าจะได้ผลผลิต เพราะทราบจาก กยท.ว่า ยังไม่มีใครทำสำเร็จได้ผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม แต่พอเมื่อปลายปีที่แล้ว กาแฟได้ให้ผลผลิตออกมา แม้จะได้ผลผลิตรวมแค่ 800-900 กก. แต่ก็ถือเป็นสัญญาณที่ดี

“รู้ว่าทางใต้เคยปลูกกาแฟคั้นสวนยาง แต่เป็นพันธุ์โรบัสต้า สุดท้ายต้องโค่นทิ้ง เพราะพันธุ์นี้ชอบแดดจัด ไม่ชอบร่มเงา เลยทำให้เกิดความเชื่อต่อกันมาว่ากาแฟปลูกกับยางไม่ได้ ผมเลยลองปลูกาอาราบิก้าดู ปีแรกได้ผลค่อนข้างน่าพอใจ เก็บครั้งแรกก็ทำเงินได้ร่วมแสนบาท รุ่นที่ 2 น่าจะได้ผลผลิตมากกว่าเดิมอีกเท่าตัว”

สำหรับการบริหารจัดการ ภาพรวมไม่ต่างจากพื้นที่อื่น แต่จะเน้นให้ทุกอย่างที่นี่จะเอื้อกันหมด ตั้งแต่บ่อน้ำ จะขุดคลองเล็กข่อยย่อยให้น้ำไหลไปได้ทั่วทั้งสวน เพิ่มความชุ่มชื้นให้ต้นไม้ หากอยากรดน้ำตรงไหนก็รดได้ทันที...ส่วนไก่นอกจากให้ผลผลิตไข่ทุกวัน วันละ 15,000 ฟองแล้ว ไข่ไก่อังนำมาเป็นปุ๋ยใส่ยางกับกาแฟทุก 6 เดือน...ปลาที่เลี้ยงไว้ให้ผักผลไม้ที่ปลูกเป็นอาหาร ร่วมกับให้อาหารเม็ดเสริมบ้างเล็กน้อย

ยางพาราทำยางก้อนถ้วยขายทุกอาทิตย์ ได้ผลผลิตราว 2 ตัน ได้เดือนละ 60,000 บาท ไข่ไก่สร้างรายได้ทุกวัน วันละ 30,000 บาท กาแฟเก็บผลผลิตได้ปีละ 3 ครั้ง ขายเป็นกาแฟกะลาได้ กก.ละ 100 บาท การเก็บรอบใหม่ น่าจะได้ไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท ปลา 6 เดือน จับได้ไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท ยังไม่รวมไข่ไก่ ต้นสักที่พร้อมตัดในอนาคต

นี่ถ้าปลูกแต่พืชเชิงเดี่ยว...หวังเพียงอย่างเดียว คงไม่มีเงินหมุนเวียนแบบนี้

กรวัฒน์ วินิล

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1092942>